

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Mgr. V. P.**, zast. JUDr. Adamem Valíčkem, MBA, advokátem, se sídlem náměstí Svobody 87/18, Brno, proti žalovanému: **nejvyšší státní tajemník**, se sídlem Vladislavova 1494/4, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 4. 2025, č. j. MV-58187-2/SR-2025, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 10. 2025, č. j. 15 Ad 7/2025-32,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 10. 2025, č. j. 15 Ad 7/2025-32, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 4. 2025, č. j. MV-58187-2/SR-2025, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 4. 2025, č. j. MV-58187-2/SR-2025, ve výši **26.404 Kč**, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce advokáta JUDr. Adama Valíčka, MBA.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a shrnutí předcházejícího řízení

[1] Ve věci jde o posouzení zákonnosti postupu správního orgánu spočívajícího v doručení správního rozhodnutí prostřednictvím fikce doručení namísto pomocí elektronické pošty podle § 183a odst. 2 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „služební zákon“).

[2] Státní tajemnice Ministerstva kultury (dále jen „služební orgán“) rozhodnutím ze dne 6. 2. 2025, č. j. MK 14312/2025 OŘLZ, rozhodla o ukončení služebního poměru žalobce podle § 72 odst. 1 písm. d), odst. 4 služebního zákona, ve znění účinném k datu 31. 12. 2024, s tím, že služební poměr státního zaměstnance skončí uplynutím 10 dnů následujících po dni doručení tohoto rozhodnutí. Dále služební orgán podle § 74a odst. 1 písm. d) služebního zákona rozhodl o přiznání odbytného žalobci ve výši 210.900 Kč, tj. ve výši pětinasobku měsíčního platu.

[3] Žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 4. 2025, č. j. MV-58187-2/SR-2025, podle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), odvolání žalobce proti rozhodnutí služebního orgánu zamítl jako opožděné.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji rozsudkem ze dne 29. 10. 2025, č. j. 15 Ad 7/2025-32, zamítl jako nedůvodnou.

II. Obsah kasační stížnosti a dalších podání účastníků řízení

[5] Proti tomuto rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou blanketní kasační stížnost. V jejím doplnění učiněném v měsíční lhůtě stanovené ve výzvě soudu namítl, že v posuzované věci nemělo dojít k doručení rozhodnutí služebního orgánu na základě fikce doručení podle § 24 odst. 1 správního řádu, neboť služební orgán mu měl své rozhodnutí doručit způsobem zakotveným v § 183a odst. 2 služebního zákona, a to konkrétně pomocí elektronické pošty. Ze správního spisu přitom vyplývá, že stěžovatel se služebním orgánem komunikoval prostřednictvím své e-mailové adresy, a vyjádřil tak svoji vůli komunikovat se služebním orgánem tímto způsobem. Závěr městského soudu, že je podle uvedeného ustanovení služebního zákona potřeba aktivního jednání (sdělení služebnímu orgánu adresu elektronické pošty) státního zaměstnance, je přitom neudržitelný.

[6] Stěžovatel dále namítl, že městský soud bagatelizoval skutečnost, podle níž se v průběhu řízení o skončení služebního poměru nacházel a stále nachází v pracovní neschopnosti. Proto se nezabýval dopadem nepříznivého stavu stěžovatele na jeho schopnost převzít si doručovanou písemnost a včas na ni reagovat.

[7] Stěžovatel nakonec namítl, že se městský soud při hodnocení postupu doručení omezil na existenci doručky, aniž by hodnotil její vypovídací schopnost ve světle tvrzených okolností případu. Městský soud se měl zabývat formálními náležitostmi předmětné doručky, stejně jako skutečností, zda byl stěžovatel vložním oznámením o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky vyzván, aby si doručovanou písemnost vyzvedl. Pokud by výzva k vyzvednutí zásilky byla do jeho schránky skutečně vhozena, byla by prakticky neprodleně vyzvednuta manželkou stěžovatele, která schránku pravidelně kontroluje. Na podporu těchto tvrzení stěžovatel navrhl provést v řízení před městským soudem výslech jeho manželky. Městský soud však žádné dokazování neprovedl a až mechanicky převzal skutkové závěry správních orgánů o doručení písemnosti, aniž by se vypořádal s konkrétními skutkovými tvrzeními, jimiž byla fikce doručení zpochybněna.

[8] Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

pokračování

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se ztotožňuje s napadeným rozsudkem. Tvrze, že nesprávnost v doručování nemá oporu v jednání stěžovatele, neboť ten nikdy nesdělil, že mu služební orgán může písemnosti doručovat na jeho e-mailovou adresu. Služební orgán se stěžovatelem komunikoval prostřednictvím e-mailu pouze ohledně dílčího úkonu v řízení, a to možnosti nahlédnout do správního spisu. Termín pro realizaci takového úkonu je přitom možné domluvit telefonicky i pomocí e-mailu a je svojí povahou zcela odlišný od rozhodnutí o skončení služebního poměru. Bez výslovného sdělení stěžovatele ve smyslu § 183a odst. 2 služebního zákona proto nemohl služební orgán stěžovateli své rozhodnutí doručit prostřednictvím e-mailu. K namítané bagatelizaci pracovní neschopnosti žalovaný uvedl, že stěžovatel nepožádal o určení neplatnosti doručení nebo o prominutí zmeškání úkonu. Na závěr žalovaný poukázal na skutečnost, že i přes namítané opomenutí hodnocení pracovní neschopnosti byl stěžovatel schopen podat odvolání, žalobu i kasační stížnost. Z těchto důvodů žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[10] Stěžovatel v replice uvedl, že žalovaný redukuje aplikaci § 183a odst. 2 služebního zákona na formální požadavek výslovného sdělení adresy elektronické pošty, aniž by reflektoval, že mezi ním a služebním orgánem dlouhodobě probíhala elektronická komunikace týkající se služebních a personálních otázek. Smyslem tohoto ustanovení přitom není vytvářet překážky efektivního doručování, ale posílit jeho hospodárnost a účinnost. Použití fikce doručení bylo tak nepřiměřeným formalistickým postupem.

III. Posouzení kasační stížnosti

[11] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění účinném do 31. 12. 2025 (dále jen „s. ř. s.“), podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Stěžovatel v kasační stížnosti podřadil své námitky pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[12] Podle písm. a) zmíněného ustanovení, *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.* Podle písm. b) téhož ustanovení, *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.* Podle písm. d) téhož ustanovení, *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.*

[13] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tvrzenou nezákonností spočívající v nesprávném posouzení právní otázky městským soudem, konkrétně posouzením, zda služební orgán doručil své rozhodnutí v souladu se zákonem.

[14] Podle § 23 odst. 1 správního řádu, *nebyl-li v případě doručování podle § 20 adresát zastižen a písemnost nebylo možno doručit ani jiným způsobem přípustným podle § 20, písemnost se uloží. Podle odstavce čtvrtého téhož ustanovení, adresát se vyzve vložení oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl; současně se mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost vyzvednout. Je-li to možné a nevyloučil-li to správní orgán, písemnost se po uplynutí 10 dnů vloží do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo; jinak se vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotovil. Podle odstavce pátého téhož ustanovení, zároveň s oznámením podle odstavce 4 se adresát písemně poučí o právních důsledcích, které by jeho případné jednání podle § 24 odst. 1, 3 a 4 vyvolalo, nebo o možnosti postupu podle § 24 odst. 2. Toto poučení musí obsahovat i označení správního orgánu, který písemnost odesílá, a jeho adresu. Podle § 24 odst. 1 správního řádu, jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty.*

[15] Podle § 183a odst. 1 služebního zákona, *nedoručuje-li služební orgán nebo jiný příslušný orgán státnímu zaměstnanci písemnost na místě, doručuje ji prostřednictvím elektronického nástroje, a není-li to možné, prostřednictvím datové schránky. Podle § 183a odst. 2 služebního zákona, nemůže-li služební orgán nebo jiný příslušný orgán doručit státnímu zaměstnanci písemnost postupem podle odstavce 1, doručuje písemnost na adresu elektronické pošty, kterou si státní zaměstnanec zřídil a kterou sdělil služebnímu orgánu nebo jinému příslušnému orgánu jako adresu elektronické pošty, na kterou mu může služební orgán nebo jiný příslušný orgán doručovat písemnosti. Podle § 183a odst. 3 služebního zákona, nemůže-li služební orgán nebo jiný příslušný orgán doručit státnímu zaměstnanci písemnost postupem podle odstavce 2, doručuje písemnost na adresu elektronické pošty, která byla státnímu zaměstnanci zřízena služebním úřadem. Podle § 183a odst. 4 služebního zákona, nemůže-li služební orgán nebo jiný příslušný orgán doručit státnímu zaměstnanci písemnost postupem podle odstavců 1 až 3, doručuje písemnost způsobem stanoveným správním řádem. Podle § 183a odst. 5 služebního zákona, doručení podle odstavců 1 až 3 má stejné právní účinky jako doručení do vlastních rukou. Podle § 160 služebního zákona, nestanoví-li zákon jinak, v řízení ve věcech služby se postupuje podle správního řádu.*

[16] Z obsahu správního spisu vyplývá, že služební orgán se snažil doručit stěžovateli prvostupňové rozhodnutí na jeho adresu pro doručování. Z doručanky přiložené k předmětnému rozhodnutí vyplývá, že stěžovatel nebyl při doručování zastižen, a proto byl v souladu s § 23 správního řádu vyzván k vyzvednutí zásilky a bylo mu na jeho adrese zanecháno poučení ve smyslu § 23 odst. 4 a 5 správního řádu. Zásilka byla připravena k vyzvednutí dne 11. 2. 2025. Následně byla zásilka vložena do schránky stěžovatele dne 24. 2. 2025. Služební orgán tak doručoval stěžovateli své rozhodnutí pomocí tzv. fikce doručení ve smyslu § 24 odst. 1 správního řádu, což považoval žalovaný i městský soud za účinný způsob doručení předmětné zásilky.

[17] Ustanovení § 160 služebního zákona však obsahuje pravidlo, podle kterého se ve věcech státní služby postupuje podle správního řádu, nestanoví-li služební zákon jinak. Mezi těmito právními předpisy tak existuje vztah subsidiarity (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2024, č. j. 2 Ads 332/2023-42, a ze dne 24. 5. 2024, č. j. 5 As 5/2024-36), což znamená, že neobsahuje-li služební zákon určité speciální ustanovení týkající se řízení

pokračování

ve věcech státní služby, je nutné aplikovat obecná ustanovení týkající se správního řízení obsažená ve správním řádu. Služební zákon přitom po novele provedené zákonem č. 448/2024 Sb. obsahuje s účinností od 1. 1. 2025 v ustanovení § 183a speciální pravidla pro doručování písemností státním zaměstnancům ze strany služebního orgánu spočívající v určitém pořadí způsobů doručování, které musí služební orgán při doručování dodržet. Prioritním způsobem doručování je přitom doručení písemnosti státnímu zaměstnanci na místě. Dalším v pořadí je doručení písemnosti prostřednictvím elektronického nástroje a následně datové schránky. Nemůže-li služební orgán těmito postupy státnímu zaměstnanci písemnost doručit, učiní tak na adresu elektronické pošty, kterou si státní zaměstnanec zřídil a kterou sdělil služebnímu orgánu jako adresu elektronické pošty, na niž mu může služební orgán doručovat písemnosti. Jestliže služební orgán nemůže doručit státnímu zaměstnanci písemnost ani tímto postupem, doručuje ji na adresu elektronické pošty, která byla státnímu zaměstnanci zřízena služebním úřadem. Nemůže-li služební orgán doručit státnímu zaměstnanci písemnost pomocí zmíněných postupů, až poté se může uchýlit k doručení písemnosti způsobem stanoveným správním řádem. Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že řízení o ukončení služebního poměru bylo v dané věci řízením z moci úřední, které je v souladu s § 46 odst. 1 správního řádu zahájeno doručením oznámení. To bylo stěžovateli doručeno fikcí dne 13. 1. 2025. V řízení o skončení služebního poměru stěžovatele tak bylo nutné aplikovat právní úpravu účinnou od 1. 1. 2025 (srov. přechodné ustanovení čl. II bod 15 *a contrario* zákona č. 448/2024 Sb.).

[18] Městský soud k námitce stěžovatele, podle níž prvostupňové rozhodnutí mělo být doručeno způsobem podle § 183a služebního zákona pomocí elektronické pošty, uvedl, že ze spisové dokumentace nevyplývá výslovný požadavek stěžovatele, aby mu služební orgán doručoval na e-mail jako adresu elektronické pošty. Přestože si byl městský soud vědom již existující komunikace stěžovatele a služebního orgánu, nelze z uvedeného *a priori* vyvozovat povinnost služebního orgánu doručovat stěžovateli veškeré písemnosti na předmětnou e-mailovou adresu. Zmíněné ustanovení totiž vyžaduje aktivní jednání státního zaměstnance, tj. sdělení služebnímu orgánu.

[19] Nejvyšší správní soud s tímto posouzením ze strany městského soudu nesouhlasí. Z důvodové zprávy k zákonu č. 448/2024 Sb. totiž vyplývá, že zakomponování možnosti služebního orgánu doručit státnímu zaměstnanci písemnost pomocí elektronického nástroje (z logiky věci i pomocí elektronické pošty - pozn. NSS) představuje nástroj pro zrychlení a zefektivnění doručování státním zaměstnancům. Kromě toho z důvodové zprávy vyplývá, že inspirací pro zakotvení možnosti doručování pomocí elektronické pošty je právní úprava stanovená v zákoně č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále jen „zákoník práce“), a to konkrétně jeho ustanovení § 334a. V něm jsou upraveny možné způsoby doručování písemností ze strany zaměstnavatele. Podle odborné literatury jsou přitom tyto způsoby postaveny naroveň a je na zaměstnavateli, jaký způsob doručování zvolí (srov. Janšová, M. Komentář k § 334a. In Valentová, K. a kol. *Zákoník práce. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2024). Služební zákon tedy na rozdíl od zákoníku práce stanoví určité pořadí způsobů doručování, které musí služební orgán dodržet.

[20] Co se týče doručování písemností pomocí elektronické pošty, resp. slovy zákoníku práce pomocí sítě nebo služby elektronických komunikací, oba zákony požadují, aby zaměstnanec, resp. státní zaměstnanec s tímto způsobem doručování vyslovil souhlas.

Zákoník práce v § 335 odst. 2 klade zvýšené nároky na formu projevu vůle (souhlasu), a to konkrétně, aby souhlas byl udělen v samostatném písemném prohlášení, v němž zaměstnanec také uvede elektronickou adresu pro doručování, která není v dispozici zaměstnavatele. Služební zákon tuto kvalifikovanou formu projevu vůle (souhlasu) nevyžaduje, když z dikce jeho ustanovení § 183a odst. 2 toliko vyplývá, že státní zaměstnanec služebnímu orgánu adresu elektronické pošty sdělí.

[21] Nejvyšší správní soud se již ve své judikatuře věnoval otázce formy sdělení adresy pro doručování ze strany účastníka, byť jen v kontextu § 19 odst. 4 správního řádu. Odmítl přitom přehnaně striktní formální požadavky na náležitosti žádosti účastníka řízení o doručování na jím zvolenou adresu. Dovodil, že volba adresy pro doručování vyplývá i implicitně z toho, že účastník řízení ve svých podáních opakovaně uvádí totožnou adresu pobytu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2010, č. j. 8 As 65/2009-111). K účinnému zvolení adresy pro doručování postačuje také podpis protokolu, ve kterém je adresa uvedena (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2016, č. j. 4 As 40/2016-42). Projev vůle spočívající ve zvolení adresy pro doručování tak může být i implicitní, avšak musí být přičitatelný dané osobě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu dne 24. 1. 2025, č. j. 5 As 75/2024-24). Implicitní volbu adresy přitom uvedená judikatura dovodila i přes skutečnost, že podle znění § 19 odst. 4 správního řádu doručuje správní orgán písemnosti na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu na požádání účastníka řízení, zatímco dikce § 183a odst. 2 služebního zákona se o požádání či žádosti o doručování písemností na adresu elektronické pošty vůbec nezmiňuje.

[22] Pokud tedy služební zákon nevyžaduje určitou formu, kterou musí sdělení adresy elektronické pošty služebnímu orgánu mít, je zapotřebí vycházet z toho, že může mít i implicitní (konkludentní) povahu. Služební orgán přitom musí mít právní jistotu, že zasílá písemnosti příslušnému státnímu zaměstnanci, respektive že sdělená adresa elektronické komunikace jím byla zřízena. Přičitatelnost sdělení pak může být ověřena různými způsoby, které se budou lišit zejména s ohledem na formu sdělení.

[23] V nyní posuzované věci ze spisové dokumentace vyplynulo, že stěžovatel se služebním orgánem komunikoval pomocí své e-mailové adresy již v době před zahájením řízení o ukončení služebního poměru. Předmětná komunikace se především týkala personálních záležitostí, například platu či zařazení stěžovatele na jiná služební místa. V řízení o skončení služebního poměru poté stěžovatel začal komunikovat se služebním orgánem pomocí e-mailové adresy až v reakci na výzvu ze strany služebního orgánu o možnosti uplatnění práva seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu. Stěžovateli byla totiž tato výzva doručena fikcí, přičemž se na služební orgán obrátil e-mailem s žádostí o sjednání termínu pro seznámení s předmětnými podklady. Následně došlo, jak ze strany služebního orgánu, tak ze strany stěžovatele k výměně několika e-mailů ohledně daného seznámení. Služební orgán také stěžovatele telefonicky kontaktoval z důvodu, že na jeden z těchto e-mailů nereagoval.

[24] Na základě uvedených skutečností má Nejvyšší správní soud za to, že služební orgán znal stěžovatelovu adresu elektronické pošty, přičemž také věděl, že byla tato adresa zřízena právě jím. Dále stěžovatel tím, že v průběhu řízení o ukončení služebního poměru komunikoval se služebním orgánem právě pomocí elektronické pošty, projevil dostatečnou

pokračování

vůli k tomu, aby mu služební orgán doručoval písemnosti právě způsobem stanoveným v § 183a odst. 2 služebního zákona. Služební orgán proto měl své rozhodnutí doručit stěžovateli způsobem podle tohoto ustanovení a pochybil, pokud tak učinil fikcí podle § 24 odst. 1 správního řádu.

[25] Přestože služební orgán doručil své rozhodnutí v rozporu se zákonem, Nejvyšší správní soud musel uvážit, zda toto vadné doručení mělo vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného o zamítnutí odvolání jako opožděně podaného i na zákonnost napadeného rozsudku.

[26] Nejvyšší správní soud ve své judikatuře obecně dovodil, že ani vadné doručení nevede samo o sobě k nezákonnosti rozhodnutí nebo nutnosti doručení opakovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2024, č. j. 10 Afs 77/2023-39). Pokud se adresát písemnosti s jejím obsahem prokazatelně seznámí a fakticky je schopen uplatnit včas svá práva, považuje se písemnost za materiálně doručenou (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2009, č. j. 1 Afs 148/2008-73, a ze dne 16. 12. 2010, č. j. 1 As 90/2010-95). Je tedy možné, aby došlo k účinnému doručení písemnosti, přestože nejsou splněny všechny formální zákonné požadavky na doručování, pokud dojde k zachování práv účastníka řízení (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2021, č. j. 2 As 306/2019-49, a ze dne 29. 6. 2011, č. j. 8 As 31/2011-88). Nerespektování zákonem stanovených pravidel pro doručování totiž nemůže mít vliv na účinnost takového doručení, pokud adresát písemnost převzal a mohl se s jejím obsahem fakticky seznámit. Na straně jedné je tedy nutno trvat na tom, aby bylo řádně doručováno, neboť v opačném případě účastníci řízení mohou být výrazně dotčeni na svých právech (včetně přístupu k soudu), ale na druhé straně nelze přijmout formalistický přístup, je-li naplněna materiální funkce doručení, tj. seznámení se s obsahem písemnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2010, č. j. 1 As 90/2010-95, nebo rozsudek ze dne 6. 3. 2009, č. j. 1 Afs 148/2008-73).

[27] Ohledně prokazatelnosti seznámení se s obsahem doručované písemnosti rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 5. 11. 2025, č. j. 1 Afs 206/2023-103, č. 4720/2026 Sb. NSS, uvedl, že „[t]o, zda a kdy se zákonný adresát s doručovanou písemností prokazatelně seznámil, může být někdy lehce zjistitelné, například pokud to zákonný adresát sám uvede v některém svém podání. Jindy půjde o logickou dedukci z dalších kroků účastníka. Typické příklady, které již řešila judikatura (viz bod [10] shora), jsou situace, kdy adresát proti písemnosti brojil opravným prostředkem, nebo nahlížel do spisu, v němž byla založena. V obou těchto případech totiž bylo zřejmé, že se písemnost dostala do dispozice jejího adresáta. V případě nahlédnutí do spisu je evidentní i to, že se adresát s písemností seznámil právě při nahlížení do spisu. V případě podání opravného prostředku, který s obsahem písemnosti věcně polemizuje, je zřejmé, že se s písemností adresát musel seznámit nejpozději v den sepsání opravného prostředku. Materiální doručení tedy nastává nejpozději okamžikem podání opravného prostředku adresátem (případně dnem jeho sepsání), popř. jeho nahlédnutím do spisu, ledaže by byl prokázán dřívější okamžik, kdy se adresát s obsahem písemnosti seznámil.“ K účinkům doručení rozšířený senát v bodě 57 téhož usnesení dospěl k dílčímu závěru, že „[p]okud jde například o vadné doručení rozhodnutí, účinky spojené s jeho doručením (běh lhůty pro podání opravného prostředku, nástup právní moci apod.) nastanou až dnem jeho doručení, byť materiálního.“

[28] V nyní posuzované věci lze mít jednoznačně za prokázané, že se stěžovatel s doručovanou písemností (prvostupňovým rozhodnutím), resp. jejím obsahem seznámil,

neboť dne 12. 3. 2025 sepsal odvolání, v němž s jeho obsahem věcně polemizoval. Není však zcela jisté, kdy k tomu skutečně došlo. Podle doručky byla písemnost do schránky stěžovatele vhozena dne 24. 2. 2025, což však neznamená, že zároveň došlo k seznámení s jejím obsahem, obzvláště když stěžovatel v žalobním řízení zpochybňoval, že v tento den byla zásilka v poštovní schránce zanechána. Stěžovatel totiž v řízení před městským soudem tvrdil, že písemnost našla ve schránce jeho manželka až dne 27. 2. 2025, z čehož však také nelze automaticky usuzovat, že se s obsahem písemnosti skutečně tentýž den seznámil. Jediný jistý okamžik, jenž prokazuje skutečné seznámení s obsahem písemnosti, je až samotné sepsání odvolání ze strany stěžovatele dne 12. 3. 2025. K tomuto datu proto v souladu s výše citovanou judikaturou nastaly účinky materiálního doručení rozhodnutí služebního orgánu. Nicméně i kdyby Nejvyšší správní soud vycházel ze skutečnosti, že takové účinky nastaly již dne 27. 2. 2025, kdy předmětnou písemnost našla podle tvrzení stěžovatele jeho manželka v poštovní schránce, bylo by odvolání rovněž včasné, neboť konec patnáctidenní lhůty pro podání tohoto opravného prostředku by připadl na pátek 14. 3. 2025 a stěžovatel předal odvolání k poštovní přepravě dne 12. 3. 2025.

[29] Městský soud stejně jako žalovaný tedy posoudil příslušnou právní otázku nesprávně, když považoval odvolání stěžovatele proti rozhodnutí služebního orgánu o ukončení služebního poměru za opožděně podané. Prvostupňové rozhodnutí totiž nebylo doručeno stěžovateli dne 21. 2. 2025 fikcí podle § 24 odst. 1 správního řádu, nýbrž mu mělo být správně doručováno postupem podle § 183a odst. 2 služebního zákona na jeho e-mailovou adresu, a jelikož tak služební orgán neučinil, došlo k materiálnímu doručení jeho rozhodnutí s jistotou až v době vylučující opožděné podání odvolání. Důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. byl tedy naplněn. Za této situace se již Nejvyšší správní soud nemusel ke zbývajícím kasačním námitkám zabývat okolnostmi vztahujícími se k nesprávnému doručování předmětné písemnosti podle správního řádu ani tím, zda v tomto směru došlo v řízení o ukončení služebního poměru či v řízení před městským soudem k vadám uvedeným v § 103 odst. 1 písm. b) nebo d) s. ř. s.

IV. Závěr a náklady řízení

[30] Na základě všech shora uvedených skutečností Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 věty první před středníkem s. ř. s. napadený rozsudek městského soudu zrušil a současně podle § 110 odst. 2 písm. a) za použití § 78 odst. 1 věty první a odst. 4 s. ř. s. zrušil pro nezákonnost také žalobou napadené rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl odvolání stěžovatele pro opožděnost, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný podle § 110 odst. 2 písm. a) za použití § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku. Jeho úkolem proto bude odvolání stěžovatele věcně projednat, neboť bylo podáno v zákonné lhůtě.

[31] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. rozhodne Nejvyšší správní soud v případě, že zrušuje napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného, o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským (městským) soudem. O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel měl ve věci úspěch, a proto má vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, a to jak v řízení před městským soudem, tak v řízení o kasační stížnosti.

pokračování

[32] Důvodně vynaložené náklady žalobního řízení a řízení o kasační stížnosti tvoří zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3.000 Kč, soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5.000 Kč, tj. celkově 8.000 Kč, a dále odměna a náhrada hotových výdajů zástupce stěžovatele v řízení o kasační stížnosti.

[33] Odměna za zastupování byla určena podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) ve spojení s § 7 bodem 5 a § 9 odst. 5 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), a to za tři úkony právní služby po 4.620 Kč poskytnuté stěžovateli v řízení před Nejvyšším správním soudem, a to převzetí a příprava zastoupení, podání kasační stížnosti a podání repliky, tedy celkem ve výši 13.860 Kč. Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu 450 Kč za každý z těchto tří úkonů právní služby, což je celkem 1.350 Kč. Zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto byla výše odměny zvýšena o 3.194 Kč, což odpovídá po zaokrouhlení sazbě 21 % z částky 15.210 Kč (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celková náhrada nákladů řízení sestávající z odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů ve výši 18.404 Kč (včetně daně z přidané hodnoty) a ze zaplacených soudních poplatků ve výši 8.000 Kč tak představuje částku 26.404 Kč. K jejímu uhrazení byla žalovanému stanovena přiměřená lhůta 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, a to k rukám zástupce stěžovatele.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. července 2026

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu